SRDCE JE ŽIVOT

nadácia detského kardiocentra

ČASOPIS NADÁCIE DETSKÉHO KARDIOCENTRA

GENERÁLNY PARTNER DETSKÉHO KARDIOCENTRA

3/2024

Príbeh pacienta Samka: Po prebratí z narkózy začal rozprávať

Pohybom k detskému srdcu: Koníky, rybačka aj šport

Zakúpili sme ďalší dôležitý prístroj

Dlhoročná podpora vzdelávania od Open Medical Institute

Kompletná starostlivosť od narodenia po prechod do dospelosti

Podpora v nemocnici, ambulantnej starostlivosti aj v domácom prostredí

Editoriál

Tohtoročné leto bolo naozaj horúce. A to nielen vonku, ale aj u nás v nadácii. Nelenili sme ani cez prázdniny. Tesne pred začiatkom letných prázdnin sme spojili sily s Obchodnou akadémiou Nevädzova v Bratislave, aby sme uskutočnili verejnú zbierku. Výsledok zbierky nás milo prekvapil a motivoval k tomu, aby sme sa posunuli v budúcnosti aj do ďalších miest na Slovensku.

Naše leto sa nieslo v znamení príprav viacerých nových aj stabilných projektov. Jeden z nich bol grant od Nadácie Markíza, vďaka ktorému sme mohli zakúpiť nesmierne dôležitý prístroj na umelú pľúcnu ventiláciu. Tiež sme začali spoluprácu s portálom darujme.sk prostredníctvom výziev, ktoré boli veľmi úspešné a priniesli finančné príspevky na ďalšie prístroje. Chystali sme napríklad aj veľkú súťaž pri príležitosti Svetového dňa srdca, ďalší ročník edukačného projektu „Žijem naplno“ či športového klubu „Srdiečko“, no koncom prázdnin prišiel čas aj na prípravu nášho už tradičného podujatia „Pohybom k detskému srdcu“.

Nachystali sme pre vás aj článok o vrodených chybách srdiečka a prinášame vám aj pútavý príbeh nášho pacienta Samka. Dozviete sa tiež, na čo majú naše „srdiečkové“ deti nárok pri pobyte v kúpeľoch, aj ako sa mali v tohtoročnom Kardiotábore.

Nech vás už zaujme akákoľvek z našich tém, tento časopis je určený vám, milí čitatelia, rodičia pacientov, lekári, podporovatelia, či jednoducho široká verejnosť, ktorá sa o nás dozvie opäť niečo zaujímavé.

Prajeme vám príjemné čítanie.

Mgr. art. Jana Juríková
Šéfredaktorka

Obsah

Pohybom k detskému srdcu na ranči ..... 4 - 6
Verejná zbierka v uliciach Bratislavy 7
Umelá pľúcna ventilácia ako náhrada dýchania ..... 8 - 9
Úspešná spolupráca s darujme.sk ..... 10 - 11
Príbeh pacienta Samka – jeho srdiečkový boj ..... 12 - 13
Vrodené chyby srdca ..... 14 - 16
Svetový deň srdca a naša veľká súťaž 17
Priebeh vyšetrenia dieťaťa s podozrením na ochorenie srdca ..... 18 - 19
Čo sa nadácii podarilo ..... 20 - 21
Rozhovor s trénerom ŠK Srdiečko Patrikom ..... 22 - 23
Športová olympiáda v Trenčíne ..... 24 - 25
Spolupráca s Open Medical Institute a DKC ..... 26 - 27
Oddych je najväčším umením súčasnej doby ..... 28 - 29
Zážitky z Kardiotábora 2024 ..... 30 - 32
Takto sa učíme v projekte Žijem naplno 33
Meníme deťom životy k lepšiemu ..... 34 - 35
Sociálna pomoc pre pacientov DKC: 2. časť ..... 36 - 37

Pohybom k detskému srdcu: Koníky, rybačka aj športovanie

Veľká nadačná rodina sa opäť stretla v sobotu 12.10. 2024 v prekrásnom areáli Ranča na Striebornom jazere. Malí aj väčší pacienti DKC so svojimi rodinami prišli osláviť radosť zo života v prírode, vyšantiť sa, zašportovať si a s chuťou sa napapať fajnovej fazulovice, ktorú opäť s láskou a gurmánskou dokonalosťou uvaril v dvoch kotloch náš najobľúbenejší René Štúr.

Nechýbala opekačka ani krásne výhľady z vyhliadkovej veže. Projekt Nadácie DKC „Pohybom k detskému srdcu“ opäť ponúkol deťom program, ktorý si naplno užili a odchádzali domov plné zážitkov a šťastné. Jazda na koníkoch, sledovanie akrobacie na koňoch - voltíž, rybárčenie aj športové výkony priniesli deťom zaslúžené ocenenia - medaile aj krásne pohárové trofeje. Aj maľované tváričky, farebné vlásky a kreatívne práce v podobe maľovaných drevených srdiečok preniesli deti do čarovného rozprávkova. Bolo to radosti a žiariacich očiek v slnečnú sobotu, ktorá nemala chybu. Tešíme sa na vás, milé deti, aj nabudúce, lebo čas strávený s vami a vašimi blízkymi mimo nemocnice je pre nás ten najvzácnejší.

Veľmi pekne ďakujeme majiteľovi Ranča na Striebornom jazere pánovi Branislavovi Šablatúrovi za poskytnutie nádherného areálu pre naše podujatie a jeho pravej ruke pani Alexandre Botkovej, ktorá nás počas dňa sprevádzala. Ďakujeme reštaurácii Freya za vytvorenie skvelých podmienok pre našu akciu. Taktiež ďakujeme spoločnosti Victory Sport na Junáckej za podporu s medailami a pohármi pre našich pacientov – športovcov, ktoré vyčarili detičkám úsmev na tvárach. Vďaka pani Lenčešovej za skvelé akrobatické predstavenie detí s koníkmi (voltíž) a tiež slečnám Lexie a Natálii Záhalkovej, ktoré naše detičky pekne povodili na koníkoch.

Veľká vďaka patrí našim dievčatám pomocníčkam za ich nenahraditeľnú prácu pri príprave fazulovice - Saška Krajčová, Marika Ulmanová, Renátka Dušeková, Darinka Satinová, Ľubka Kopecká a samozrejme, hlavnému šéfkuchárovi René Štúrovi. Ďakujeme aj Evke Adamovej, ktorá robila dievčatám krásne farebné vrkoče, Sáre Boroncovej, ktorá s deťmi výtvarne dolaďovala drevené srdiečka a tiež Ivetke Kuricovej, ktorá maľovala detičkám na tvár.

J. J.

Pohybom

k detskému srdcu

Verejná zbierka Nadácie DKC

Študenti z OA Nevädzová: Toto sme spolu dokázali

Ďakujeme veľmi pekne dobrovoľníkom, študentom Obchodnej akadémie Nevädzová v Bratislave za účasť na verejnej zbierke Nadácie Detského kardiocentra. Tá sa konala koncom júna 2024 a zúčastnilo sa na nej približne 200 študentov.

Urobili kus práce, zbieraním peniažkov pomohli malým pacientom s ochorením srdiečka a my si túto pomoc veľmi vážime. Po tejto zbierke mali študenti okrem skvelého pocitu z pomoci aj množstvo všelijakých zážitkov s ľuďmi. Aj týmto sa učíme pracovať a komunikovať s ľuďmi rôznych charakterov a vlastností.

A koľko sme vyzbierali? Každý jeden zo zapojených študentov priložil ruku k dielu a spolu sa nám podarilo vyzbierať krásnu sumu 5.100,52€. Toto sme spolu dokázali! Patrí vám naša veľká vďaka za pomoc, ktorú ste preukázali v rámci verejnej zbierky Nadácie Detského kardiocentra. Veríme, že z tejto milej akcie sa stane tradícia a o rok opäť spojíme sily pre pomoc malým bojovníkom s ochorením srdiečka.

Veríme, že ste si zbierku užili a ostane vám v srdiečku dobrý pocit z podpory a pomocnej ruky, ktorú ste nám podali. Ďakujeme!

J. J.

nadácia detského kardiocentra

BRATISLAVA OBCHODNÁ AKADÉMIA NEVÄDZOVÁ

Umelá pľúcna ventilácia ako náhrada dýchania

Náhrada alebo podpora dýchania, tzv. umelá pľúcna ventilácia, je významnou súčasťou liečby detských pacientov na Oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra, NÚSCH, a. s. Nadácia Detského kardiocentra počas svojho pôsobenia zakúpila za týmto účelom viacero dýchacích prístrojov a darovala ich nášmu pracovisku. Nedávno Nadácia Detského kardiocentra získala financie na zakúpenie moderného ventilátora s vysoko sofistikovanými dýchacími režimami pre novorodencov, a to od Nadácie Markíza.

Umelá pľúcna ventilácia (UPV, tiež **mechanická** alebo **prístrojová ventilácia**, **prístrojové dýchanie**) predstavuje spôsob dýchania, pri ktorom mechanický prístroj úplne alebo čiastočne zabezpečuje prietok plynov dýchacími cestami a tým výmenu plynov v pľúcach. Ciele liečby umelou pľúcnou ventiláciou sú zvýšiť, podľa možnosti aj normalizovať nasýtenie krvi kyslíkom, vylúčiť oxid uhličitý, odstrániť dychovú tieseň - dušnosť, zlepšiť pľúca, podporiť alebo nahradiť činnosť vyčerpaných dýchacích svalov. Umelá pľúcna ventilácia sa tiež používa v liečbe zlyhania srdca, ako aj po kardiopulmonálnej resuscitácii (oživovaní pacienta) a počas chirurgických alebo katetrizačných zákrokov v rámci poskytovania celkovej anestézie.

Podtlakový ventilátor („železné pľúca“) z polovice 20. storočia (zdroj foto: google).

Historicky zavádzanie prístrojového dýchania súvisí s epidémiou poliomyelitídy (detskej obrny), pri ktorých dochádzalo k úmrtiam udusením po ochrnutí dýchacích svalov. Prvými dýchacími prístrojmi boli

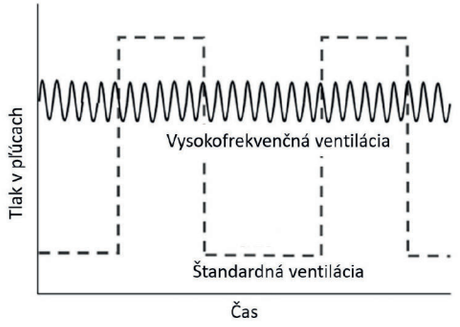

Moderný ventilátor s vysoko sofistikovanými dýchacími režimami pre novorodencov zakúpila Nadácia Markíza.

tzv. železné pľúca, podtlakové ventilátory, v ktorých bolo vzduchotesne uzatvorené pacientovo telo a dýchanie sa zabezpečovalo prerušovaným podtlakom, pôsobiacim na hrudník. Mnohé z týchto prístrojov boli obsluhované ručne. Od polovice 20. storočia sa takéto podtlakové ventilátory prestali používať. Ďalší vývoj dýchacích prístrojov viedol ku zdokonaľovaniu metód pretlakovej umelej pľúcnej ventilácie. Pri tzv. pretlakovej ventilácii pri vdychu prúdi vzduch (alebo zmes plynov) do dýchacích ciest pod pretlakom, ktorý vytvára prístroj – ventilátor. Na to je potrebné tesné spojenie medzi prístrojom a dýchacími cestami s použitím masky alebo kanyly zavedenej priamo do priedušnice (trachey). Zavedenie kanyly do dýchacích ciest (do priedušnice) sa nazýva tracheálna intubácia. Prístroj pre umelú pľúcnu ventiláciu (pľúcny ventilátor) dodáva nastavené množstvo vzduchu alebo zmesi vzduchu a kyslíka do dýchacích ciest pacienta v cykloch, ktorých počet za minútu sa dá nastaviť podľa veľkosti pacienta a jeho klinického stavu, pričom približne zodpovedá normálnej frekvencii dýchania.

Pre umelú pľúcnu ventiláciu sa používajú prístroje riadené elektronicky, ktoré dokážu dávkovať vdychovanú zmes plynov s optimalizovaným priebehom prietoku a tlaku vo zvolenom, tzv. ventilačnom režime, ktorý sa dá optimálne zvoliť podľa príčiny zlyhania dýchania, diagnózy a celkového stavu pacienta. Moderné ventilátory umožňujú výber širokej škály ventilačných režimov. Tie sú riadené mikroprocesorom ventilátora.

V špecifických prípadoch sa používajú špeciálne režimy, napríklad vysokofrekvenčná ventilácia, ktorá dodáva pacientovi zmes plynov vo veľmi malom objeme, ale s veľmi vysokou frekvenciou. Takéto režimy sa používajú pri najzávažnejšom postihnutí pľúc, hlavne u novorodencov, najčastejšie u predčasne narodených novorodencov, ktorí ešte nemajú dostatočne vyvinuté pľúca, t. j. majú „nezrelé“ pľúca. Vo všeobecnosti však platí, že umelá pľúcna ventilácia je náročnejšia u detských pacientov, ktoré majú užšie dýchacie cesty než dospelí, pľúca sú menšie a nastavenia na dýchacom prístroji musia byť presné, podľa veľkosti pacienta, ako aj podľa typu poškodenia pľúc. Z týchto dôvodov dýchacie prístroje používané u detí musia byť presné a citlivé, t. j. musia byť schopné zaregistrovať jemné zmeny, ktoré vznikajú pri dýchaní dieťaťa. Zvláštnu pozornosť si vyžadujú novorodenci, u ktorých dýchacie prístroje dodávajú len veľmi malé množstvo vzduchu a kyslíka, a to niekoľko mililitrov, zvyčajne 10 – 25 ml (na porovnanie u dospelých a dospievajúcich je to 500 ml).

Nadácia Detského kardiocentra nedávno získala od Nadácie Markíza finančné prostriedky na špeciálny dýchací prístroj pre novorodencov. Prístroj umožňuje nahradiť alebo podporiť dýchanie u novorodencov, pričom vie poskytnúť aj špeciálny režim vysokofrekvenčnej ventilácie pre liečbu závažného postihnutia pľúc.

U väčšiny pacientov sa umelé dýchanie zabezpečuje pomocou kanyly zavedenej priamo do priedušnice. U niektorých pacientov je možné použiť neinvazívnu pľúcnu ventiláciu bez zaistenia dýchacích ciest intubáciou, a to s použitím masky alebo helmy.

Železné pľúca – prvé dýchacie prístroje používané počas epidémie poliomyelitídy.

doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.
primárka Oddelenia anestéziológie
a intenzívnej medicíny DKC, NÚSCH, a. s.

Úspešná spolupráca s darujme.sk

DARUJME.sk je prvý a najväčší nekomerčný darcovský systém pre mimovládne organizácie. Prevádzkuje ho Centrum pre filantropiu n.o., ktoré už 22 rokov aktívne prispieva k rozvoju darcovstva na Slovensku. DARUJME.sk dnes zásadným spôsobom ovplyvňuje prostredie online fundraisingu na Slovensku. Je to jediná služba, ktorá sa špecializuje na mimovládne organizácie a poskytuje im rôzne možnosti na získavanie darov cez internet. Za 12 rokov fungovania systému darcovia darovali cez DARUJME.sk celkovo už viac ako 32 miliónov Eur, ktoré umožnili mimovládnym organizáciám rozvíjať svoju činnosť. Vďaka DARUJME.sk má skúsenosť s online darovaním už vyše 300 tisíc darcov a mnohí z nich sa vracajú.

Prvú skúsenosť s darcovským systémom mala Nadácia DKC prostredníctvom moderátorky, ultrabežkyne a spisovateľky Lenky Poláčkovej, a to vďaka pánovi primárovi MUDr. Martinovi Záhorcovi, PhD., ktorý Lenke odporučil s nadáciou spolupracovať. Seba samú Lenka najradšej označuje za profesionálneho dobrodruha a kreatívnu dušu. Prebehla Alpy na dĺžku, Colorado trail, Cestu SNP, či peruánsky Qhapaq Ñan. V roku 2024 sa tiež stala prvou Slovenkou (a len desiatou ženou sveta), ktorá vyšla na najvyššiu horu sveta Mount Everest bez kyslíka. Nedávno sa rozhodla, že podporí aj našich malých pacientov, ktorí bojujú s ochorením srdiečka. *„Na bežeckých projektoch som zistila, ako veľmi nás pomoc spája. Aké silné putá vytvára a ako nás učí byť súcitnými. Keď otvoríme svoje srdce pre druhých, neobohacujeme len ich životy, ale aj ten*

zdroj foto: instagram Lenky Poláčkovej

svoj. Každý z nás má schopnosť robiť svet lepším miestom, krok za krokom, skutok za skutkom,“ povedala Lenka Poláčková.

Cieľom darcovskej výzvy, ktorú Lenka nazvala „Srdce bije VERtikálne“, bolo vybehať ležadlový ergometer pre záťažové echokardiografické vyšetrenie pacientov, ktorý pomôže k lepšej diagnostike skrytých porúch prekrvenia srdca pri záťaži. Keďže Lenka má okolo seba obrovské množstvo srdečných ľudí, nielen že sa podaril splniť cieľ výzvy, ale vyzbieralo sa raz toľko finančných prostriedkov. Celková vyzbieraná suma sa vyšplhala na 42.750 Eur! Lenke veľmi pekne ďakujeme, že si pre podporu vybrala práve nás a našich malých pacientov z Detského kardiocentra.

zdroj foto: instagram Lenky Poláčkovej

Ďalšiu darcovskú výzvu nadácia spustila pri príležitosti životného jubilea pani primárky doc. MUDr. Ľubice Kováčikovej, PhD. *„Som primárkou Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra, NÚSCH, a.s. a zároveň aj predsedníčkou Správnej rady tejto nadácie. V týchto dňoch sa dožívam životného jubilea a rozhodla som sa k vašim želaniam pripojiť moju prosbu. Darčeky k môjmu sviatku posuňte prosím naším srdiečkovým pacientom a prispejte v tejto výzve finančným darom v hodnote kvetov na vzácny prístroj, ktorý významne zlepší liečbu malých pacientov vyžadujúcich umelú pľúcnu ventiláciu. Ak podporíte liečbu detí s kardiologickým ochorením pri príležitosti mojich okrúhlych narodenín, darujete mne ten najkrajší dar“*. To sú slová pani primárky, ktorá nešetrila vďakou na konci výzvy, pretože v priebehu troch týždňov sa vyzbierala úctyhodná suma 18.430,11 Eur! Tieto peniažky budú slúžiť ako základ pre kúpu vysoko špecializovaného prístroja, ktorý umožňuje čo najpresnejšie zobrazenie pľúc a následne čo najlepšiu liečbu našich pacientov. Celková cena prístroja je 71.426,40 Eur.

jubilantka doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.

„Ďakujem vám za gratulácie a priania. Dúfam, že v ďalších dňoch a snáď aj ďalších rokoch, budem môcť naďalej poskytovať starostlivosť deťom s ochoreniami srdca v nemocnici a podporovať zlepšovanie kvality ich života v domácom prostredí,“ dodala pani primárka.

Za spomínané dve výzvy sa vyzbierala úžasná suma 61.090,11 Eur a zapojilo sa 3217 darcov. Ste to všetci vy, srdeční ľudia, ktorí ste urobili dobrý skutok a poslali ste finančný príspevok pre našich malých pacientov. Ďakujeme!

J. J.

jubilantka doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD.

Štyri dni po narodení sa začal náš srdiečkový boj

Samko sa narodil 23.01.2016 ako náš druhorodený syn. Doma mal vtedy dvojročného staršieho brata, ktorý je úplne zdravý. O tom, že Sami bude mať vrodenú chybu srdiečka sme vôbec nevedeli. Celé tehotenstvo bolo bezproblémové a Sami sa narodil s výborným Apgar skóre 9/10, vážil 3900g a meral 52 cm. Nič nenaznačovalo tomu, že by mal mať zdravotný problém.

Pani doktorka v pôrodnici nás na štvrtý deň života, tesne pred prepustením, poslala na preventívne kardiologické vyšetrenie, keďže počula u Samka šelest. A tam sme zažili najväčší sok v našom živote, keď sme zistili, že náš nádherný 4-dňový chlapček má vážnu vrodenú chybu srdca a bude ho čakať séria operácií. Tu sa začal náš srdiečkový príbeh a spoločný boj.

Následne bol Samko okamžite preložený do inkubátora a prišla po neho sanitka, ktorá ho odviezla do Detského kardiocentra na Kramáre. My sme sa šli domov zbaliť a vysvetliť situáciu nášmu staršiemu dvojročnému synovi, ktorý čakal na návrat mamičky s bratom domov. Potom sme už išli rovno do DKC, kde Samka prijali na JISKe. Tu bol sledovaný a na deviaty deň jeho života podstúpil svoju prvú operáciu - bandáž pľúcnice. Operácia dopadla dobre, ale bolo zložité odpojiť ho od dýchacieho prístroja. Trvalo to 54 hodín a následne mu stúpali zápalové ukazovatele. Zistili mu zápal v operačnej rane, preto musel po týždni podstúpiť ďalšiu operáciu, kde mu vyčistili operačnú ranu a 3 dni bol napojený na betadinový preplach rany.

Toto nešťastie zabralo a 26.2. bol Samko prepustený a prvýkrát sme si ho mohli priniesť domov, aj keď sme vedeli, že náš pobyt doma nie je na dlho, keďže Samkova diagnóza DILV s hypoplastickou vľavo uloženou komorou si vyžadovala sériu operácií, aby jeho srdce mohlo fungovať ako jednokomorové.

Sami doma veľmi neprosperoval, veľmi sa potil, samotné papanie spôsobilo, že sa spotil do nitky a často spinkal, aby nabral novú energiu. Samozrejme, chodili sme každý mesiac na pravidelné pár dňové hospitalizácie, kde ho sledovali a tiež musel chodiť na kontrolu k neurologičke, nakoľko mu pri

prvej operácii zakrvácala v hlavičke komôrka.

Ďalšiu operáciu srdca - Glennovu operáciu Samko podstúpil ako 5,5 mesačné bábätko. Tu už bol pooperačný priebeh trošičku lepší, ale opäť sa u neho prejavil zápal a museli sme v nemocnici zotrvať dlhšie na infúznej liečbe. Po tejto operácii sme chodili na pravidelné kontroly do DKC, aj na neurológiu a Samko sa mal doma relatívne dobre. Prosperoval, rástol, ale odmietal nám rozprávať. Na všetko len ukazoval prstom alebo vydával zvuky. Pár mesiacov pred jeho troma narodeninami v kardiocentre rozhodli, že je čas na jeho ďalšiu Fontanovu operáciu. Táto operácia prebehla u nás najlepšie a Samka našťastie obišiel aj zápal. A čo bolo pre nás úplne neuveriteľné, okamžite po prebratí z narkózy po operácii začal rozprávať :)

Toto bol pre nás neuveriteľný zážitok a dôkaz toho, aké je ľudské telo úžasné. On počas tej doby nasával všetko, a keďže potreboval energiu na iné činnosti, rozprávanie úplne vynechal. Naša nekonečná vďaka za záchranu nášho syna patri Dr. Valentíkovi, ktorý ho operoval a tiež primárovi Dr. Kunovskému, ktorý si nás vzal pod svoje ochranné krídla a sme v jeho starostlivosti. Tiež sme veľmi vďační aj našej rajónnej kardiologičke pani Dr. Malarikovej.

Odvtedy prešlo už 6 rokov a z nášho Samka je školák. Je to neskutočne statočný a šikovný bojovník. Miluje život a prírodu, všetko si vie užiť naplno a ide si za svojim. Miluje zvieratá, hlavne tie divoké ako on :) (hady, plazy, krokodíly..), a keď vyrastie, túži byť zoológ.

Je pre nás obrovským vzorom, a aj keď naše začiatky boli pre našu rodinu neskutočne náročné a zanechali hlboké rany aj na srdiečku nášho staršieho syna, ktorý to znášal veľmi ťažko, Samko je pre nás dar.

Zároveň sme si v nemocnici a aj vďaka mnohým projektom a akciám, ktoré uskutočňuje Nadácia Detského kardiocentra, vytvorili aj nové priateľstvá s našimi spolubojovníkmi.

Vďaka projektu Nadácie DKC k nám chodí aj špeciálny pedagóg Peťo, ktorý je tiež už súčasťou našej rodiny a veľmi nám pomáha v tom, aby Sami zvládal školu a dobre prosperoval.

Samkova maminka

Vrodené chyby srdca

Srdce je orgánom tela najčastejšie postihnutým vrodenými chybami s výskytom 6 až 8 novozistených prípadov na 1000 novonarodených detí. V tomto článku poskytujeme základný prehľad o príčinách, výskyte, prejavoch a možnostiach liečby vrodených chýb srdca. Chyby postihujúce štruktúru a funkciu srdca detí vznikajú väčšinou v prvých ôsmich týždňoch tehotenstva. Rozsah postihnutia je od malých chýb bez klinických príznakov až po komplexné postihnutie srdca vyžadujúce skorý lekársky zákrok po narodení.

Vďaka zlepšujúcej sa prenatálnej diagnostike dnes nemalú časť vrodených chýb diagnostikujeme ešte pred narodením dieťaťa, čím rodičia získajú čas na získanie potrebných informácii a vyrovnanie sa s novou situáciou v ich živote. V prípade vážnych chýb sa môže pôrod uskutočniť v blízkosti centra špecializujúceho sa na liečbu takýchto chýb.

Vrodené chyby srdca zahrňujú:

- Otvory v stenách srdca medzi predsieňami (defekt predsieňového septa) a komorami (defekt komorového septa). Tieto otvory vedú k neprirodzenému prietoku krvi v srdci a cez pľúca a tým ich preťažujú.
- Obštrukčné chyby, ktoré sú spôsobené zúžením alebo blokovaním chlopní srdca, tepien alebo žíl. Príkladmi sú koarktácia aorty alebo pľúcna stenóza.
- Cyanotické chyby srdca ako Fallotova tetralógia spôsobujú nedostatočné okysličenie krvi a vedú k omodrávaniu kože a slizníc.

Príznaky vrodených chýb srdca závisia od typu a závažnosti chyby. Niektoré chyby sú dlho bez vážnejších príznakov, u väčšiny detí sú prítomné niektoré z nasledujúcich príznakov:

- Zrýchlené dýchanie alebo dýchavica (úsilné vyčerpávajúce dýchanie)
- Únavnosť
- Zaostávanie v raste a spomalené kŕmenie hlavne u dojčiat a malých detí
- Omodrávanie kože, pier a nechtových lôžok

Tieto príznaky sa môžu prejaviť buď v prvých dňoch po narodení alebo v dojčenskom období. U časti detí sa srdcové chyby prejavia iba srdcovým šelestom, špecifickým zvukom počuteľným fonendoskopom pri vyšetrení detským lekárom počas preventívnych prehliadok.

Presná diagnóza vrodenej chyby sa stanoví počas kardiologického vyšetrenia pomocou elektrokardiografie, echokardiografie a v prípade potreby použitím zobrazovacích metód ako sú počítačová tomografia alebo magnetická rezonancia. Špecifickým vyšetrením je katetrizácia srdca, pri ktorej sa zavádzajú cez žily a tepny tenké cievky a vodiče do jednotlivých dutín srdca a hlavných ciev za účelom získania detailov diagnózy.

Liečba závisí od konkrétnej chyby, pričom u jedného dieťaťa môže byť aj viac vrodených chýb srdca a ciev súčasne, a tak každý detský pacient je svojim spôsobom unikátny prípad. U detí bez závažnejších príznakov sa chyby sledujú a prípadný operačný alebo katetrizačný zákrok sa odkladá do vyššieho veku. U iných je potrebný zákrok krátko po narodení. Väčšina závažnejších chýb srdca sa rieši do konca prvého roku života, aby sme zabezpečili primeraný vývoj dieťaťa. O tom, kedy a akým spôsobom sa rieši konkrétna chyba dieťaťa, sa rozhodne pri spoločnom stretnutí špecialistov na detskú kardiológiu a kardiochirurgiu. Niektoré vrodené chyby je možné riešiť aj bez nutnosti operácie, zákrok sa vykoná počas katetrizácie srdca.

Väčšina vrodených chýb sa rieši operáciou s použitím mimotelového obehu. Zákroky trvajú od 2 do 8 hodín a pobyt v nemocnici po operácii zvyčajne jeden až dva týždne, pri komplexných chybách a pri komplikáciách pooperačného priebehu aj oveľa viac. Pri riešení vrodenej chyby dieťaťa sa stretnú viaceré lekárske odbornosti: kardiológovia, špecialisti zobrazovacích metód, kardiochirurgovia, anesteziológovia a lekári intenzívnej medicíny. O deti sa počas hospitalizácie starajú vysokošpecializované sestry. Cieľom operačných a katetrizačných zákrokov je skorigovať vrodenú chybu tak, aby srdiečko detí pracovalo spôsobom čo najviac pripomínajúcim zdravé srdce. To sa podarí u väčšiny pacientov. U časti pacientov zostávajú tzv. zvyškové nálezy napríklad v podobe nedovieravosti alebo neprítomnosti pľúcnej chlopne. Malá skupina pacientov (cca 10%) má tak závažné postihnutie srdca, že nie je možné u nich žiadnym zákrokom dosiahnuť taký stav, aby pripomínal fungovanie zdravého srdca s dvomi funkčnými komorami zabezpečujúcimi prietok zvlášť do pľúc a zvlášť do celého tela. Ide o deti s jednokomorovou cirkuláciou, kde cieľom opakovaných operácií je stabilizovať krvný obeh v novorodeneckom období a neskôr odľahčiť jedinú komoru srdca dieťaťa tak, aby čerpala krv do celého tela. Výsledkom je krvný obeh so zvýšeným tlakom v žilovom systéme dieťaťa, ktorý z dlhodobého hľadiska zaťažuje všetky orgány tela. Tieto deti vyžadujú časté kontroly s vyšetreniami zameranými na funkciu orgánov ako sú obličky a pečeň.

U všetkých detí je dôležité sledovať ich psychomotorický vývoj a obzvlášť to platí u detí s vrodenými chybami. Môže sa u nich prejaviť oneskorený psychomotorický vývin, a preto sú detskí pacienti sledovaní v centrách včasnej intervencie a špecializovaných ambulanciách. Včasnými intervenciami a zapojením rodičov do podpornej liečby sa dá dosiahnuť významné zlepšenie stavu. U časti pacientov môžu byť prítomné postihnutia centrálneho nervového systému od poruchy pozornosti až po rôzne stupne mozgovej obrny.

V rámci spektra vrodených chýb srdca ostáva malá skupina najťažších chýb srdca, ktoré síce sú korigovateľné operáciami, ale kvalita života detí je limitovaná vzhľadom na časté a dlhodobé pobyty v nemocnici a nepriaznivé dôsledky zlyhávania srdca alebo nedokrvenia tela pri omodrávaní. Zdravotníci vďaka prenatálnej diagnostike môžu budúcich rodičov podrobne informovať o všetkých detailoch diagnóz a možnostiach liečby už pred narodením. Lekári s rodičmi tak môžu naplánovať postup, ktorý bude optimálny pre danú rodinu a v najzávažnejších prípadoch spolu ustúpia od liečby.

Prognóza vrodených chýb srdca je priaznivá a väčšina detí môže viesť aktívny a zdravý život. Pokrok v diagnóze a liečbe umožňuje v dnešnej dobe skorigovať v podstate každú srdcovú chybu. Viac ako polovica detí sa vracia do života len s nutnosťou ďalšieho sledovania. U zvyšných pacientov sú potrebné následné operačné alebo katetrizačné zákroky počas detského i dospelého veku. Pravidelné kontroly u detských kardiológov sú nevyhnutné u všetkých detí. V zahraničí a už aj na Slovensku sa vytvárajú podporné skupiny, kde si rodičia vymieňajú neoceniteľné rady v starostlivosti o svoje deti.

Neziskové organizácie ako napríklad Nadácia Detského kardiocentra svojimi aktivitami podporujú neuropsychický vývin detí s vrodenými chybami, ako aj ich zapojenie do športových aktivít. Snaží sa tiež zlepšiť starostlivosť o deti v nemocnici aj v domácom prostredí. Deti tak môžu napredovať so svojimi rovesníkmi.

Rodičia zohrávajú rozhodujúcu úlohu v zdraví a pohode svojho dieťaťa s vrodenou chybou srdca. Je dôležité, aby boli rodičia dobre informovaní, nebáli sa klásť otázky a boli tak kompetentnými obhajcami svojich detí. S láskou, podporou a správnou starostlivosťou môžu deti prospievať napriek výzvam, ktoré im vrodené chyby srdca pripravujú.

MUDr. Peter Škrak, PhD.
pediatrický kardiológ Detské oddelenie anestézie a intenzívnej medicíny DKC, NÚSCH, a. s.

So srdcom pre srdce

Pri príležitosti SVETOVÉHO DŇA SRDCA zorganizovala Nadácia Detského kardiocentra súťaž pre každého, kto mal záujem vyhrať zaujímavé ceny a zároveň chcel pomôcť malým bojovníkom s ochorením srdiečka.

Každý, kto sa zapojil do podpory nadácie „So srdcom pre srdce“, bol zaradený do žrebovania o úžasné ceny! V hre bolo 36 zaujímavých cien, žrebovali sme 36 výhercov. Podmienkami súťaže bolo poslať dar 20 Eur na účet Nadácie Detského kardiocentra a zdieľať príspevok na sociálnych

Súťaž trvala od 9. 9. 2024 - 28. 9. 2024. Žrebovanie všetkých víťazov súťaže sa uskutočnilo 29. 9. 2024 vo SVETOVÝ DEŇ SRDCA a mená výhercov sme uverejnili nasledujúci deň na facebooku a instagrame nadácie. Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí sa súťaže zúčastnili a podporili tak Nadáciu Detského kardiocentra. Spolu sa nám podarilo vyzbierať krásnych 1.820 Eur! Gratulujeme všetkým výhercom!

J. J.

Priebeh vyšetrenia dieťaťa s podozrením na ochorenie srdca

Starostlivosť o zdravie dieťaťa je pre každého rodiča prioritou. Niekedy sa však môžu objaviť obavy, ktoré vedú k návšteve špecialistu, v prípade podozrenia na ochorenie srdca k návšteve kardiológa. Kardiologické vyšetrenie dieťaťa môže odporučiť pediater z rôznych dôvodov, ktoré sú však vo väčšine prípadov preventívne. Pediater odosiela dieťa na vyšetrenie do rajónnej kardiologickej ambulancie, teda do ambulancie najbližšej k miestu bydliska dieťaťa.

Aké sú najčastejšie dôvody, pre ktoré pediater odošle dieťa ku kardiológovi?

1. Neobvyklé zvuky na srdci, všeobecne známe ako šelesty, ktoré pediater objaví pri bežnej prehliadke a ktoré môžu, ale nemusia byť príznakom srdcovej chyby
2. Zrýchlené alebo namáhavé dýchanie, zvýšená únavnosť, slabšie prospievanie
3. Nepravidelná, príliš rýchla alebo príliš pomalá akcia srdca
4. Výskyt vrodených srdcových chýb v rodine, teda pozitívna rodinná anamnéza
5. Bolesť na hrudníku
6. Kolapsové stavy

Ako prebieha samotné vyšetrenie?

Vyšetrenie u detského kardiológa je väčšinou neinvazívne a bezbolestné, malo by prebiehať v pokojnej atmosfére a pozostáva z niekoľkých krokov.

1. Zdravotná anamnéza

Kardiológ sa podrobne opýta na zdravotnú históriu dieťaťa, vrátane tehotenstva matky, pôrodu, doterajších chorôb a prípadných srdcových problémov v rodine. Preštuduje si zdravotnú dokumentáciu dieťaťa. Zdravotná anamnéza je dôležitá pre získanie celkového obrazu o zdraví dieťaťa.

2. Fyzikálne vyšetrenie

Nasleduje základné fyzikálne vyšetrenie, kde kardiológ skontroluje farbu kože (či nie je prítomná cyanóza, teda modré sfarbenie kože), skontroluje pulzácie na horných a dolných končatinách, skontroluje teplotu končatín, prípadne prítomnosť opuchov, prehmatá brucho (zisťuje, či dieťa nemá zväčšenú pečeň), fonendoskopom počúva zvuky srdca a pľúc. Sestra odmeria tlak krvi, niekedy aj na dolných končatinách a odmeria saturáciu krvi kyslíkom pomocou pulzného oxymetra.

3. Elektrokardiogram (EKG)

EKG je základné vyšetrenie, ktoré zaznamenáva elektrickú aktivitu srdca. Pomocou elektród pripevnených na hrudník dieťaťa prístroj zaznamená, ako srdce pracuje. Vyšetrenie je rýchle a bezbolestné, trvá len niekoľko minút a vykonáva ho sestra.

4. Echokardiografia

Echokardiografia je ultrazvukové vyšetrenie, ktoré umožňuje lekárovi pomocou ultrazvukovej sondy pohybujúcej sa po hrudníku dieťaťa, vidieť obraz srdca a jeho štruktúry v reálnom čase. Týmto vyšetrením vieme diagnostikovať vrodené chyby

srdca, hodnotiť funkciu srdcových chlopní, odmerať veľkosť komôr a zhodnotiť funkciu srdca. Táto časť vyšetrenia je kľúčová, trvá najdlhšie.

Tieto 4 základné kroky by mali byť súčasťou každého kardiologického vyšetrenia. V niektorých prípadoch po vykonaní takéhoto základného kardiologického vyšetrenia môže kardiológ ešte doporučiť ďalšie vyšetrovacie metódy, ktoré sa už uskutočnia počas ďalšej návštevy kardiologickej ambulancie. 24 hodinový alebo aj viacdňový hodinový monitoring EKG, teda EKG Holter, môže odhaliť závažnejšiu poruchu srdcového rytmu. 24-hodinový monitoring tlaku krvi, teda tlakový Holter, je zasa potrebný pri diagnostike hypertenzie, teda zvýšeného tlaku krvi. Niekedy môže kardiológ doporučiť aj odber krvi na zistenie laboratórnych parametrov.
U väčších detí je možné doplniť záťažové vyšetrenie na bicykli, teda ergometriu, pri ktorom sa dieťa pohybuje (napríklad na bežeckom páse) a lekári sledujú, ako srdce reaguje na fyzickú záťaž, pričom je zaznamenávaný tlak krvi, EKG a saturácia krvi kyslíkom.

Po vyšetrení: Čo ďalej?

Po vyšetrení kardiológ vysvetlí výsledky a prípadnú ďalšiu liečbu alebo sledovanie. V mnohých prípadoch, najmä pri nevýrazných šelestoch, môže byť výsledok vyšetrenia úplne negatívny a dieťa nemusí vyžadovať žiadnu ďalšiu starostlivosť. V prípade podozrenia na vážnejší problém, alebo v prípade potreby konzultácie, rajónny kardiológ odošle dieťa na vyšetrenie na vyššie pracovisko, do ambulancie Detského kardiocentra v Bratislave alebo priamo navrhne hospitalizáciu v Detskom kardiocentre. Detské kardiocentrum je jediné špecializované pracovisko na Slovensku s komplexnou diagnostickou aj terapeutickou starostlivosťou pre deti s vrodenými a získanými ochoreniami srdca, vrátane komplexných kardiochirurgických výkonov od novorodeneckého veku až po dospelosť.

Ako sa pripraviť na vyšetrenie?

Na vyšetrenie u kardiológa je potrebné mať pripravenú zdravotnú dokumentáciu dieťaťa. Ak dieťa užíva nejaké lieky, je dobré vziať so sebou aj ich zoznam. Dôležitá je psychologická príprava dieťaťa na vyšetrenie – vysvetliť dieťaťu, že vyšetrenia sú bezbolestné, že sa nemusí ničoho báť a že je potrebné, aby počas vyšetrenia pokojne ležalo. Kardiológ sa totiž potrebuje hlavne počas echokardiografického vyšetrenia sústrediť na zobrazenie jednotlivých častí srdca a pri nepokojnom alebo plačúcom dieťati môžu byť výsledky vyšetrenia neúplné alebo skreslené. Je dobré priniesť dieťaťu obľúbenú hračku, ktorá s ním absolvuje vyšetrenie alebo pripraviť si obľúbenú rozprávku alebo pesničku na mobilnom telefóne, ktorá môže pomôcť dieťaťu zabudnúť na fakt, že je vlastne u lekára. V ambulancii Detského kardiocentra sa lekár a sestra snažia vytvoriť príjemnú a priateľskú atmosféru. Máme k dispozícii množstvo hračiek, ktoré dieťaťu vieme ponúknuť. Na strope nad vyšetrovacím lôžkom máme umiestnenú TV obrazovku, na ktorej dieťa môže počas vyšetrenia sledovať rozprávku. Snažíme sa maximálne eliminovať stres, aby bolo vyšetrenie čo najefektívnejšie. Napriek týmto opatreniam niektoré deti nedokážu spolupracovať a hlavne v prípade podozrenia na vážnejšiu srdcovú chybu je potrebné vyšetrenie v sedácii.

Záver

Vyšetrenie dieťaťa u kardiológa môže byť stresujúce, no vo väčšine prípadov ide o preventívne opatrenie alebo potvrdenie, že všetko je v poriadku. Moderná kardiológia ponúka množstvo metód, ktoré sú rýchle, presné a neinvazívne, čo umožňuje lekárom efektívne monitorovať a liečiť srdcové problémy aj u najmenších pacientov.

MUDr. Andrea Harenčárová,
Vedúca lekárka ambulantného
úseku Detského kardiocentra

Čo sa nám podarilo

Ďakujeme OZ Motor-Car za finančný príspevok

Zo srdca ďakujeme Občianskemu združeniu Motor-Car za finančný príspevok, aj za veľmi milú osobnú návštevu Detského kardiocentra. Pani Jana Galátová spolu s pani Magdalénou Kardošovou priniesli symbolický šek na sumu 1.500 Eur, ktorá bola súčasťou výzvy pani primárky doc. Kováčikovej k jej životnému jubileu. OZ Motor-Car tak prispeli na jedinečný prístroj ENLIGHT 2100, ktorý monitoruje pľúca u novorodencov a detí a uľahčuje presnú a individualizovanú liečbu. Je to prepracovaný systém, ktorý umožňuje vizualizáciu funkcie pľúc malých pacientov v reálnom čase a bez radiačnej záťaže pre bábätko resp. dieťa. Symbolický šek prevzala samotná pani primárka doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. spolu s pani riaditeľkou Nadácie Detského kardiocentra PhDr. Máriou Kadlečíkovou. Nie je to prvýkrát, čo Občianske združenie Motor-Car pomáhalo malým pacientom s ochorením srdiečka. Minulý rok pomohli finančným príspevkom na edukáciu našich pacientov v rámci projektu „Žijem naplno“. Ďakujeme Motor-Car a veríme, že naša milá spolupráca bude pokračovať.

Návšteva nadácie v Bauer Media Slovakia

Pred nedávnom sme dostali milé pozvanie od spoločnosti Bauer media Slovakia, aby sme sa osobne zúčastnili stretnutia, ktoré bolo pre Nadáciu Detského kardiocentra veľmi prínosné. Dozvedeli sme sa mnoho zaujímavostí, štatistík, noviniek, stretli sme veľa zaujímavých a sympatických ľudí a nadviazali kontakty. Pozreli sme si štúdiá jednotlivých rádií (Rádio Expres, Rádio Melody, Rádio Európa 2 aj Rádio Rock) a bolo to pre nás veľmi pútavé. Bola to skvelá skúsenosť stretnúť moderátorov, vedúcich jednotlivých oddelení, či napríklad vidieť, ako sa prerába pôvodné štúdio na úplne nové, moderné. V rámci siete Bauer Media Slovakia robí Nadácia DKC kampaň na 2% z daní a vždy sme veľmi vďační za ochotu poskytnúť nám výraznú zľavu na odvysielanie rádio spotov. Ďakujeme Bauer Media Slovakia.

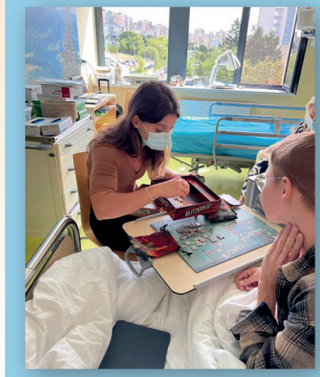

Spoločnosť Hilti Slovakia pomáhala

Do DKC prišla milá návšteva zo spoločnosti Hilti Slovakia. Pani Viera Mitríková potešila Nadáciu Detského kardiocentra finančným darom v hodnote 1.030€, ktorý zamestnanci spoločnosti vyzbierali počas športovania, pre deti s ochorením srdca. Ďakujeme priatelia z Hilti Slovakia, veľmi si vašu podporu a pomoc vážime.

Čo sa nám podarilo

Dejepisinak u nášho Filipka

Mladá dáma s láskavým srdiečkom splnila želanie nášmu Filipkovi. Dejepisinak je obľúbený instagramový profil, ktorý vypĺňa dlhý čas Filipovi počas jeho hospitalizácie. Sandra však potešila jeho srdiečko aj osobnou návštevou v Detskom kardiocentre. Keďže mal Filipko akurát meniny, tento nečakaný milý darček ho obzvlášť potešil. Nezabudla ani na dejepisné darčeky k meninám - knihy a hru, ktorú si s ním zahrala. Ďakujeme Sandra, stretnutie s Vami bol zážitok nielen pre Filipka, ale aj pre nás.

Nadácia TV Markíza vie ponúknuť aj zázraky

Zažiť futbalový zápas medzi slovenskou reprezentáciou a Rumunskom na ME vo Frankfurte bol pre rodinku pacienta Detského kardiocentra malým zázrakom. Nadácia DKC ďakuje za tento zážitok, ktorý bol pre našu rodinku odmenou za ich životnú silu, ktorú pri kardiologickom ochorení svojho dieťaťa nadobúdajú veľmi ťažko. Nadácia Markíza zabezpečila odvoz, ubytovanie, VIP vstupenky na nezabudnuteľný futbalový zápas, výlet loďou a šťastný návrat domov. Ďakujeme zo srdca.

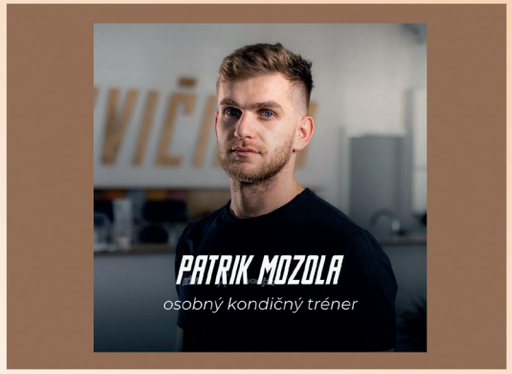

Vernisáž krásnych diel úžasnej výtvarníčky

Krehká a srdečná dáma – výtvarníčka Veronika Fodorová (v strede). Autentickosť jej obrazov bola zreteľná a veľmi aktuálna. Do prostredia, kde vládnu boľavé srdiečka, vniesla nádej v podobe reálnych sŕdc obohatených farbami s motívmi prírody, kvetov, vtáčikov aj inej symboliky života. Časť výťažku z predaja Veronikiných diel pôjde ako finančný dar Nadácii DKC. Ďakujeme Veronika za Tvoju lásku, ústretovosť, pokoru a láskavosť, ktorú vkladáš do svojich diel aj našej spolupráce.

J. J.

Už dva roky trénerom našich „srdiečkárov“

Kondičný tréner, sympatický *Patrik Mozola* sa zanietene venuje našim deťom s ochorením srdca už dva roky. Pôsobí ako tréner pohybovej prípravy v športovom klube „Srdiečko“. Ako povedal v rozhovore, spojiť radosť z pohybu s ušľachtilým cieľom pomáhať deťom žiť plnohodnotný život, to je kombinácia, ktorej chcel byť súčasťou.

Ako dlho trénuješ?
Aktívne sa venujem trénovaniu už viac ako 6 rokov. Začalo to na začiatku štúdia vysokej školy (FTVŠ) s malými futbalistami. V priebehu pár rokov som si vyskúšal viacero vekových kategórii, od najmenších detí, ktoré len so športom začínajú, až po dorastencov. Nakoniec som ale stabilne zakotvil ako kondičný tréner v Cvičisku a tréner detí v Nadácii DKC.

Je náročné motivovať ľudí, aby pri cvičení zostali?
Toto je veľmi individuálne, a preto na to neexistuje jednoznačná odpoveď. Sú ľudia, pri ktorých je to pomerne jednoduché, pretože ich mentálne nastavenie je výborné a sú disciplinovaní.
Potom existuje kategória ľudí, ktorí sa nadchnú pre niečo, ale veľmi rýchlo to z nich opadne, keď nedostanú všetko hneď. Čo ale slúži ako najlepšia motivácia je, keď vidia výsledky. Či už je to úbytok tuku, svalový prírastok alebo odstránenie bolesti. Premenných je v tomto prípade viacero.

Čo ťa priviedlo k Nadácii Detského kardiocentra?
Po oslovení z nadácie a niekoľkých stretnutiach, kde som sa oboznámil s fungovaním a celou problematikou, som sa veľmi rád stal súčasťou tohto krásneho projektu. Spojiť radosť z pohybu s ušľachtilým cieľom pomáhať deťom žiť plnohodnotný život, to je kombinácia, ktorej som chcel byť súčasťou.

V projekte Nadácie DKC „ŠK Srdiečko“ sa už dva roky venuješ našim malým pacientom s ochorením srdiečka. Ako to vnímaš?
Vidím na deťoch obrovský pokrok. Sú tam deti, ktoré sú pri mne prakticky od úplného začiatku a dovolím si tvrdiť, že dnes sú pohybovo a celkovo fyzicky nad priemerom bežnej populácie v ich veku. To len dokazuje, aké benefity prináša pohyb pre tieto deti.

Ako si plánuješ špeciálne tréningy šité na mieru pre „srdiečkové“ detičky?
Na deti je dobré v tomto prípade netlačiť a rešpektovať ich fyzické možnosti a limity. Inak sa príprava takéhoto tréningu výrazne nelíši od práce s bežnými deťmi. Všetko ale musí mať svoju postupnosť a následnosť.

Absolvoval si aj školenie, ako používať defibrilátor. Máš lepší pocit, keď vieš, ako reagovať v prípade potreby?
Samozrejme, pri pacientoch s týmto typom ochorenia je znalosť núdzového použitia defibrilátora nevyhnutnosť. Našťastie, podobná situácia nikdy nenastala a verím, že nikdy nenastane.

Ako by sme podľa teba mohli motivovať ďalších rodičov, aby sa neobávali a prihlásili svoje deti na hodiny športovej pohybovej prípravy?
Niektorí rodičia si myslia, že ak svoje deti nevystavia fyzickej záťaži, tak im tým šetria zdravotný stav a že je to pre nich dokonca prospešné, nešportovať. Opak je samozrejme pravdou. Takže motiváciou by malo byť, že budú mať doma silnejšie a odolnejšie dieťa, ktoré bude mať pohyb, ktorý potrebuje.

Nedávno si sa stal otcom. Čo sa u teba zmenilo vo vnímaní detičiek vo všeobecnosti?
Môj syn je ešte maličký, a preto je to zatiaľ ťažko porovnávať s deckami, ktoré sú už prakticky samostatné. Inak som nepostrehol, že by sa moje vnímanie voči deťom nejakým výrazným spôsobom zmenilo.

J. J.

Športový klub „Srdiečko“

V športovom klube Nadácie Detského kardiocentra „ŠK Srdiečko“ sa športuje aj tancuje! Pretože aj srdiečkové detičky sa môžu hýbať.

Pozývame všetky deti s ochorením srdca do ŠK Srdiečko, aby si zašportovali, zasúťažili a zažili veľa zábavy.

Kde: Bratislava, Trenčín, Banská Bystrica

Cvičenie by malo byť prirodzenou súčasťou nášho života. Pomáha nám zostať zdravými a znižuje riziko krátkodobých a dlhodobých zdravotných problémov. Deti s vrodeným alebo získaným ochorením srdca možnosť športovať veľakrát nedostanú. Dôvodom je obava o zdravotný stav dieťaťa. Stále viac výskumov však ukazuje potrebu väčšiny detí so srdcovými problémami absolvovať určitú formu cvičenia. Športová aktivita môže zvýšiť výkonnosť srdca a všeobecne pomôcť cirkulácii krvi v tele.

Registrácia nových detí do klubu:
- *Registračný formulár:* ***www.nadaciadkc.sk*** *- projekty - športový projekt*
- *emailom: info@nadaciadkc.sk*
- *na čísle: 0908 617 360*

Ambasádormi športového projektu sú: ***René Štúr*** *a* ***Tomáš Masaryk****.*

nadácia detského kardiocentra

365 Invest
slovclean VŠETKO V PORIADKU
NADÁCIA Slovenskej sporiteľne

ŠK SRDIEČKO: Športová olympiáda v Trenčíne

Cieľom olympiády vo Vzdelávacom centre KRTKO v spolupráci so SMŠ Slimáčik bolo podporiť fyzickú aktivitu detí s ochoreniami srdca. Dať im priestor ukázať svoje schopnosti a zažiť radostné chvíle so svojimi rovesníkmi. Chceli sme tiež vytvoriť prostredie, kde by sa deti cítili bezpečne a motivované, bez ohľadu na svoje zdravotné obmedzenia. Ako je už každoročne tradíciou, chceli sme ich odmeniť za ich usilovnú prácu počas celého roka pri vzdelávaní sa a rozvíjaní komplexných zručností v rámci projektu „Žijem naplno“ realizovaných taktiež v našom „Krtkovi“.

Deti sa zúčastnili rôznych športových disciplín pod vedením skvelého trénera Romana, ktoré boli prispôsobené ich fyzickým možnostiam. Vo vode v bazéne, vo vzduchu na lezeckej stene, či na zemi s tenisovou raketou a tiež pri maratóne na naše námestie v Trenčíne. Celý deň prebiehal v radostnej a povzbudzujúcej atmosfére, kde ich podporovali nielen rodičia a tréneri, ale aj kamaráti. Program bol plný zábavy, hier a malých prekvapení, čo prispelo k úžasnej atmosfére. Na záver deti dostali sladkú odmenu – palacinky symbolizujúce Paríž, kde sa v tomto čase konala ozajstná letná olympiáda. Krk im ozdobili originálne medaily ako poďakovanie za ich úsilie a vytrvalosť.

Deti boli nadšené, pretože pre ne to bol nielen športový, ale aj spoločenský zážitok. Veľmi si užívali, že môžu byť súčasťou tímu a ukázať, čo dokážu. Bolo krásne vidieť ich úsmevy a radosť z každej disciplíny, ktorú absolvovali. Veľmi si vážime ich snahu a spoločné chvíle boli pre nás aj pre rodičov tou najväčšou odmenou. Už teraz sa tešíme na ďalšie spoločné milé aktivity a hádam aj zimnú olympiádu.

Diana Gerbocová
Vzdelávacie centrum Krtko

Spolupráca Open Medical Institute a Detského kardiocentra

Neustále vzdelávanie je potrebou každého lekára, vrátane tých, ktorí poskytujú starostlivosť deťom s ochoreniami srdca. Jedným z významných zdrojov najnovších medicínskych informácií je vzdelávací program, ktorý poskytuje rakúsko-americká nadácia The American-Austrian Foundation v rámci platformy určenej lekárom Open Medical Institute.

Týždenné odborné semináre pre lekárov jednotlivých špecializácií sa konajú v rakúskom Salzburgu už od roku 1993. Vtedy založila American Austrian Foundation (AAF) v spolupráci s Open Society Foundations (OSF) a lekármi z Weill Cornell Medicine pod vedením profesora Wolfganga Aulitzkého vzdelávaciu platformu Open Medical Institute (OMI). Jej cieľom je poskytnúť lekárom najnovšie poznatky v príslušnej oblasti medicíny. Postupne sa pridali mnohé významné lekárske fakulty, fakultné nemocnice a medicínske inštitúcie z USA a Európy, z ktorých prichádzajú do Salzburgu prednášať bez nároku na honorár špičkoví odborníci, profesori a lekári. Venujú svoj čas a odovzdávajú vzácne poznatky kolegom lekárom, pôvodne najmä z postkomunistických krajín, dnes už z celého sveta.

Prvý Salzburský seminár sa konal v lete 1993 na tému kardiológia a v súčasnosti už organizujeme 40 seminárov ročne. V roku 1996 OMI/AAF a Children's Hospital of Philadelphia (CHOP) vytvorili inovatívny vzdelávací program pre pediatrov, ktorý momentálne predstavuje 8 pediatrických Salzburských seminárov, kde každoročne prednášajú lekári z CHOP. Jedným z pravidelných seminárov sa stala aj Detská kardiológia (Pediatric Cardiology).
Salzburské semináre sú dôležitým zdrojom najnovších medicínskych trendov a informácií pre slovenských lekárov, z ktorých mnohí účastníci sú z Detského kardiocentra. Zároveň sú pre našich lekárov vynikajúcou príležitosťou na vytvorenie kontaktov a spolupráce s lekármi z USA, Rakúska i ďalších krajín.

Lekári z Detského kardiocentra sa zúčastnili vyše 46 Salzburských seminárov, zorganizovali pre účastníkov z celého Slovenska v Bratislave 6 satelitných sympózií, na ktoré pozvali prednášať amerických odborníkov, a zúčastnili sa 4 mesačných stáží v nemocniciach v Rakúsku a v USA.

MUDr. Sabateen s Dr. Samez-Dolzer počas OMI stáže na pediatrickom kardiochirurgickom oddelení v Linzi, Rakúsku v roku 2023

Salzburské semináre, na ktorých sa zúčastnili lekári z Detského kardiocentra, boli z oblasti detskej kardiológie, kardiochirurgie, detskej anestéziológie a intenzívnej medicíny, detskej urgentnej medicíny a paliatívnej starostlivosti, zobrazovacích metód v kardiológii, klinických výskumných metód, medicínskeho vzdelávania a leadershipu.

Lekári Detského kardiocentra neustále hľadajú nové a čo najlepšie formy liečby pre svojich pacientov, o ktorých sa vynikajúco starajú, a tak začali spolupracovať s OMI a CHOP aj na ďalších vzdelávacích projektoch, ako napr. videokonferencie, či zriadenie Centra excelentnosti.

Na Slovensku koordinuje program Salzburských seminárov pre lekárov občianske združenie Otvorený klub lekárskej spoločnosti – Open Medical Club (OMC), v Českej republike Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.
Na Salzburské semináre sa môžu prihlásiť všetci lekári, ktorí spĺňajú základné kritériá a vybraní účastníci majú hradené všetky náklady okrem cestovného. Všetky potrebné informácie a prihláška sú na *www.omc.sk*.

Od roku 1993 sa na 873 Salzburských seminároch zúčastnilo vyše 28 300 lekárov zo 133 krajín.
Zo Slovenska to predstavuje vyše 1000 účastí, z Českej republiky vyše 1300.
Lekári sa môžu prihlásiť na Salzburské semináre opakovane. Už po prvej účasti získavajú prístup do OMI E-Learning Platformy, kde sú k dispozícii kompletné prednášky z ostatných 3 rokov, či najlepšie kazuistiky účastníkov.

Satelitné sympózium v detskej kardiológii s lektormi z Detskej nemocnice vo Filadelfii v decembri 2012

Účastníci Salzburských seminárov sa môžu prihlásiť až na 3 mesačné stáže v rakúskych nemocniciach. Ďalšou možnosťou vzdelávania sú dvojdňové satelitné sympóziá pre cca 40 účastníkov organizované na Slovensku v spolupráci s OMI a prednášajúcimi zo Salzburských seminárov. Najbližšie organizujú satelitné sympózium v detskej anestéziológii, intenzívnej medicíne a urgentnej medicíne lekári Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny Detského kardiocentra, NÚSCH a.s. v dňoch 15. a 16. 11. 2024.

Na záver niekoľko krásnych citátov od slovenských lekárov – účastníkov Salzburských seminárov:

„Je pre mňa cťou, že som bola vybraná na Salzburské semináre, pretože ďalšie vzdelávanie každého jedného lekára aj prostredníctvom týchto seminárov môže zachrániť životy a zdravie tisíckam pacientov."

„Základom úspechu týchto seminárov je vysoká úroveň prednášok a hlavne kvalita prednášajúcich. Sú to špičkoví lekári v našom odbore, no napriek tomu pôsobili veľmi priateľsky a ústretovo, čo je podľa mňa znakom veľkých lekárov i ľudí."

Profesor Wolfgang Aulitzky, riaditeľ OMI, dostáva na pôde Veľvyslanectva USA v Bratislave od Chargé d'affaires Liama Wasleyho ocenenie za prínos pre slovenské zdravotníctvo

„Tento vzdelávací program zmenil život nielen mne, ale pomohol zachrániť život mnohým našim bábätkám, ktoré by inak nemali šancu..."

„Semináre budem odporúčať ďalším kolegom, ktorí majú zdravie pacienta a vysokú úroveň medicíny na prvom mieste, pretože toto je podľa mňa ústrednou myšlienkou Salzburských seminárov."

MUDr. Jana Budáčová z OAIM DKC na Salzburskom seminári v detskej paliatívnej starostlivosti v novembri 2023

Profesor Richard A. Polin z nemocnice New York Presbyterian v Bratislave s MUDr. Kováčikovou a MUDr. Záhorocm na OMI satelitnom sympóziu v neonatológii v júni 2005

Mgr. Elena Smolinská
výkonná riaditeľka OMC
www.omc.sk

Oddych je najväčším umením súčasnej doby

V dnešnej hektickej dobe sa oddych stal jedným z kľúčových prvkov na udržanie fyzickej aj psychickej rovnováhy. Svetová zdravotnícka organizácia pripomína, že nedostatok regenerácie a oddychu môže viesť k viacerým zdravotným komplikáciám, ktoré ovplyvňujú kvalitu života. Preto je dôležité venovať pozornosť pravidelnému odpočinku, ktorý je nielen fyzickým, ale aj mentálnym nástrojom na zvládanie každodenných nárokov.

Ako dosiahnuť dokonalý oddych?

Predstavte si, že na chvíľu všetko stíchne. Žiadne povinnosti, žiadne plány, len dokonalý oddych v tichu. Dokážete naozaj nič nerobiť? Práve tieto chvíle sú základom skutočného oddychu. Keď si dovolíte na okamih vypustiť všetko naokolo, vaše telo aj myseľ sa uvoľnia. Tento typ odpočinku zlepšuje kvalitu spánku, posilňuje imunitu a prináša pocit vnútorného pokoja.

Keď potrebujete pomoc

Dnes wellness centrá, ako napríklad ZION SPA LUXURY v bratislavskom Grand Hoteli River Park, ponúkajú širokú škálu relaxačných procedúr, ktoré napomáhajú fyzickej aj psychickej regenerácii. Masáže, sauny a aromaterapia sú len niektoré z možností, ktoré pomáhajú telu uvoľniť sa a načerpať novú energiu. Štúdie ukazujú, že tieto procedúry môžu znížiť hladinu kortizolu, hormónu spojeného s napätím, a zvýšiť hladiny serotonínu a dopamínu, ktoré zlepšujú náladu a podporujú pocit pohody.

Jeseň je ideálna na starostlivosť

S príchodom jesene nastáva ideálny čas venovať sa nielen fyzickej, ale aj duševnej pohode. Prírodné produkty, ako napríklad vzácne esenciálne oleje od najlepšej aromaterapeutickej značky na svete Aromatherapy Associates, môžu podporiť celkovú rovnováhu a regeneráciu. Odborníci zo ZION SPA odporúčajú počas jesene dopriať si pleťové ošetrenie pre vnútornú pohodu. Táto 90-minútová procedúra, ktorá kombinuje starostlivosť o pleť a relaxačné techniky, je navrhnutá tak, aby nielen zlepšila stav pokožky, ale zároveň uvoľnila vašu psychickú nepohodu.

Ideálne sú wellness pobyty

Wellness pobyty sa stávajú čoraz populárnejšou voľbou a mnoho ubytovacích zariadení ich má vo svojej ponuke. Napríklad v bratislavskom Grand Hoteli River Park nájdu hostia pokojné prostredie mimo rušného centra. Môžu sa tu prejsť po promenáde, prípadne si ísť zabehať na nábreží Dunaja. Na najvyššom poschodí hotela sa nachádza už spomínané ZION SPA LUXURY, kde hostia môžu využiť fitnescentrum, bazén, sauny, vírivku a rôzne relaxačné procedúry a samozrejme masáže.

Hostia môžu využiť ubytovací balíček a okrem relaxu v spa sa potešiť aj vynikajúcim jedlom. Nechýba bohatý výber počas hotelových raňajok, ktoré si môžu nechať priniesť aj priamo do postele. Vychutnať si môžu aj večeru v hotelovej reštaurácii RIVERBANK, ktorá dokonalý oddych zavŕši aj gastronomickým zážitkom.

GRAND HOTEL RIVER PARK

Ďakujeme Grand Hotelu River Park za poskytnutie skvelých podmienok pre uskutočnenie podujatia "Kalendár 2025 - Cez umenie k detskému srdcu", ktoré sa bude konať v novembri 2024 v priestoroch Grand Hotela River Park.

Vitajte na palube leteckej spoločnosti Air Cardio

Znie to tak vzrušujúco, však? Od nedele 30. júna až do soboty 13. júla sme si s našimi deťmi užili let okolo sveta, teda aby sme boli presnejší, účastníci Kardiotábora mali šťastie a boli vyžrebovaní v súťaži o 60 leteniek na let okolo sveta zadarmo, od novej leteckej spoločnosti Air Cardio.
O deti sa počas letu staral personál tvorený pilotkou a druhou pilotkou, letuškami (medzi deťmi skôr známe ako pani letenky), navigátorom, IT špecialistom/technikom, colníkmi, manažérmi batožinových priestorov a samozrejme našim Rescue teamom - v zložení lekári a hasička.

Tohtoročný Kardiotábor finančne podporila Nadácia VÚB, ktorej veľmi pekne ďakujeme.

My, lietadlová posádka spoločnosti Air Cardio, cítime zodpovednosť povedať vám viac. Naši ctení záujemci, ktorí prišli 30. júna do penziónu Jazmín na Duchonke, nemali ani najmenšie tušenie, čo ich čaká. Po úvodných zoznamovacích hrách sme ich pozvali na otvárací ceremoniál spoločnosti Air Cardio, pilotky Mary a Táňa prestrihli červenú mašľu na dverách nášho lietadla a na deti čakal malý raut. Počas banketu sa pilotky pýtali detí, do ktorých destinácií by sa chceli niekedy pozrieť, čo je ich snom vidieť. Bolo fascinujúce sledovať, že deti pomenovávali krajiny, ktoré sme mali v pláne navštíviť.
Ráno prvého dňa, deti prešli krátkym pohovorom s pilotkami a obdržali cestovný pas a palubný lístok. Týmto pohovorom boli deti automaticky zaradené do žrebovania o voľnú letenku na cestu okolo sveta.

V tomto momente im bol pridelený aj animátor a zaradili sa do svojho oddielu. Večer boli deti vyžrebované a hneď ako nastúpili do lietadla, odleteli sme smer Taliansko.
Každý nasledujúci deň bol venovaný inej krajine, teda až do dňa, kedy sa nám nepodarilo vzlietnuť, a tak sme museli odísť pre pomoc do Leteckých Opravovní Trenčín, kde nám prisľúbili opravu a aby sme sa nebáli, ukázali nám kus letiska a aj iné stroje, ktoré mali v starostlivosti.

Od tohto momentu všetko prebiehalo hladko, až do soboty prvého týždňa letu. V sobotu ráno sme sa namiesto pristávania v Egypte, ocitli v Bermudskom trojuholníku a nikto z nás nevedel, kedy a či z neho niekedy vyletíme. Tento deň sme teda strávili nácvikom BOZP, vŕtaním bez elektriny, rozoberaním palubného počítača a učením sa praktickým veciam. Spojenie s vonkajším svetom sa nám nepodarilo nadviazať, a tak sme sa smutne prehupli do nedele. V Bermudskom trojuholníku nie je nič nemožné, a preto sme sa ocitli v čase 24.12.2024, a tak sme si povedali, že na zlepšenie nálady nie je nič lepšie ako Vianoce. Deti zdobili chatu od rána, našli sme stromček, zavesili svetielka a tety kuchárky nám prestreli s vianočnými servítkami a celý deň sa podávali vianočné jedlá. Deň sme zavŕšili spievaním kolied a rozdali sme si knižky - darček od pani spisovateľky Tatiany Kubišovej. No a ako by to bolo, keby sa nestal Vianočný zázrak? Po tom, ako

sme sa zmierili, že budeme v Bermudskom trojuholníku navždy, sa nám zázrakom podarilo nadviazať kontakt s našou leteckou základňou, dostať navigáciu a vyletieť von. Nevedeli sme však, kde nás „to vypľuje“ a tak boli deti poučené o potrebe prípravy na evakuáciu. Evakuácia samozrejme bola potrebná, a preto sme sa presunuli do Hlohovca, kde sme si v Planetáriu pozreli rozprávku o škrečkovi inžinierovi – kozmonautovi a pozorovali sme ďalekohľadom škvrny na Slnku.

Zvyšok cesty okolo sveta už prebiehal v pokojnejšej atmosfére, teda až na deň, kedy sme zistili, že múmie, ktoré sme prevážali v batožinovom priestore, nám v Bermudskom trojuholníku tak trochu úplne ožili a naši cestujúci ich museli nanovo učiť, ako žiť. Potom sme ich vysadili v Egypte.
Počas nášho pobytu na Kube sme sa stretli s nepríjemným diktátorom, ktorý nás nútil pripravovať pohostenie pre vojakov, ktorí sa zúčastnia vojenskej prehliadky. S našimi výkonmi bol spokojný a my sme mali možnosť spoznať sa s naozajstnými vojakmi, ktorí si pre nás pripravili nielen prehliadku, ale aj zaujímavý a zábavný program na celé dopoludnie. Cieľ našej cesty bolo opäť Slovensko, na ktorom sme pristáli v piatok ráno a ponechali sme si deň na aklimatizáciu a vydýchnutie po krásnom, ale aj strastiplnom cestovaní okolo sveta.

Pýtate sa, čo sme ešte zažili? Bolo toho veľa. Jedným z večerných programov bola súťaž „Môj vedúci varí lepšie, ako tvoj!“ Urobili sme si domáce kino, zahrali sme sa hry v Kasíne u Nefertiti, batikovali sme tričká, chodili na skin care k Lucke, Miške a Wasabi. Počas návštevy Japonska sme obedovali iba japonskými paličkami, oslavovali sme meninových a narodeninových oslávencov, natáčali videá-reklamy, nakupovali na „blšom“ trhu, tancovali na diskotékach, opekali a spievali, no a v neposlednom rade našim vedúcim Táničke a Matejovi sme aj svadbu vystrojili, aby mali nácvik pred tou ozajstnou v septembri. Deti im vyrobili krásne darčeky, Natálka vyrobila obrúčky, Vaneska a veľké baby z izby č. 20 namaľovali tričká, Martinka spravila kľúčenky a počas tvoriviek vyrobili nádherné kvety na kyticu.

Predovšetkým sme mali krásny spoločný čas. Veľa sme sa smiali, rozprávali, hrali a občas aj postískali, keď nám smutno prišlo. Deti boli veľmi poslušné, krásne spolupracovali a boli na seba dobré. Samozrejme, že sme riešili aj nejaké vadenice, ale to je pri taktom množstve ľudí na jednej palube absolútne prirodzené. Čo viac dodať? Asi iba toľko, že deti sa stretávajú aj mimo tábora, píšu si, volajú a tak sme spokojní, že si každý kardiak našiel svojho kamoša s čiarkou.
Ďakujeme aj rodičom, ktorí priniesli veľa cien, ďakujeme, že ste oslovovali vašich zamestnávateľov a im ďakujeme za naozaj veľkú štedrosť. Okrem cien ďakujeme aj za veľa sladkostí a ešte viac ovocia, a tak nám nič nechýbalo. Všetky deti

dostali na konci jednu veľkú tašku s odmenami, ktoré sme mohli nachystať práve aj vďaka vám, milí rodičia. Ďakujeme, že na nás myslíte a že nám dôverujete. Ďakujeme aj pani Tatiane Kubišovej za nádherné knižky. Ďakujeme aj spoločnostiam Lidl Slovensko, Orlen Slovensko, Vertiv Slovensko, Ozbrojeným silám Slovenskej Republiky a mnohým ďalším. Ďakujeme aj rodinám našich vedúcich, ktoré sa často veľmi aktívne spolupodieľajú na realizácii nášho programu a často aj na materiálovej a inej podpore.

Ďakujeme aj Nadácii Detského kardiocentra, ktorá sa každým rokom neúnavne snaží nájsť peniažky, aby mohli naše deti zažiť krásne prázdniny. Toho roku nám peniažky venovala Nadácia VÚB. Sme veľmi vďační, že máme za sebou silný tím ľudí, ktorým záleží na „našich“ deťoch tak veľmi.

Mária Bokorová
Sociálny terapeut DKC, NÚSCH, a.s.

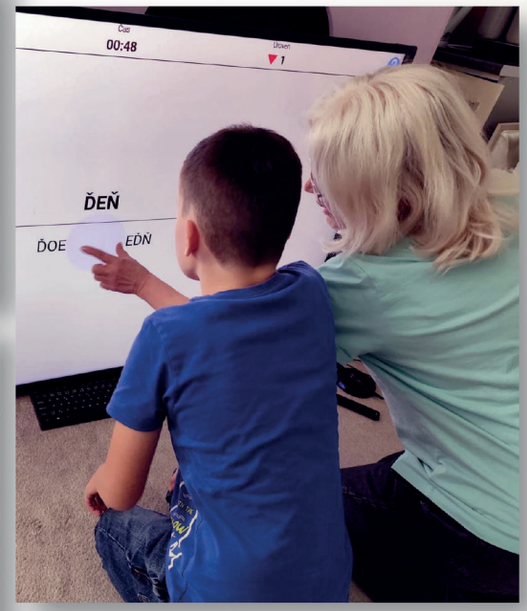

8. ročník edukačného projektu ŽIJEM NAPLNO

Deťom s ochorením srdca meníme životy k lepšiemu

Lekári a sestry v Detskom kardiocentre sú anjeli bez krídel. Zachraňujú životy, starajú sa o malých pacientov s ochorením srdiečka, robia aj nemožné, aby pomohli.

Vo dne aj v noci sú pri lôžkach a riešia ťažké situácie s pacientmi, ale aj s rodičmi, ktorým je potrebné neraz vysvetliť aj náročné informácie. Deti, ktoré sa zotavia a môžu byť prepustené domov z nemocnice, sú šťastné a ich rodičia sú radosťou bez seba. Lenže čo teraz? Dieťatko je doma, mimo ohrozenia života, no čas strávený hospitalizáciami, či liečením v domácom prostredí si vyberá svoju daň.
Deti sa neraz nedokážu začleniť do spoločnosti medzi svojich zdravých rovesníkov. Vymeškajú v škôlke či škole, nešportujú, nestretávajú sa s inými deťmi a sú vyčlenené z normálneho bežného života zdravého dieťaťa.

Nadácia Detského kardiocentra sa už 31 rokov stará o malých bojovníkov s ťažkým osudom, ktorý im bol nadelený. A preto sa pred niekoľkými rokmi rozhodla, že okrem kupovania dôležitých, život zachraňujúcich prístrojov, materiálno-technického vybavenia či vzdelávania personálu, dá pacientom ešte oveľa viac. Voláme to komplexná starostlivosť.

A keď hovoríme o anjeloch, pred ôsmimi rokmi si nás pod ochranné krídla vzala spoločnosť SLOVCLEAN, ktorá sa rozhodla, že nás bude exkluzívne podporovať v našej snahe starať sa o deti s ochorením srdiečka aj po prepustení z nemocnice. **Vďaka ich finančnému príspevku sme mohli spustiť edukačný projekt "Žijem naplno". Tento projekt sa stal mimoriadne úspešným a podarilo sa nám edukovať už takmer 100 detí, a to prostredníctvom našich špeciálnych pedagógov**, ktorí navštevujú deti v pohodlí ich domova a pomáhajú im prekonávať ochorením spôsobené hendikepy, optimalizovať ich neuropsychický vývoj a starajú sa o dovzdelávanie na mieru šité ich potrebám. Hovorí sa, že nič nie je krajšie, ako keď sa spoja tí silnejší,

Adoptovaná postieľka spoločnosti SLOVCLEAN

aby pomohli slabším. V tomto prípade sú to deti, v ktorých nebije zdravé srdiečko. A my, v spolupráci s našim stabilným partnerom SLOVCLEAN sa im snažíme meniť životy.

Pred dvoma rokmi prišla spoločnosť Deutsche Telekom (DT) s myšlienkou zapojiť naše deti do projektu Cognity. **Ide o virtuálne okuliare so špeciálnym softvérom vyvinutým na mieru pre pacientov Detského kardiocentra. Je možné ich využiť v nemocničnom prostredí a zároveň ako edukačnú interaktívnu pomôcku pre deti s ochorením srdca v domácom prostredí**. DT v spolupráci s Detským kardiocentrom vytvorili špeciálny tréningový plán, ktorý transformuje dieťa do virtuálnej reality a malý pacient má tak možnosť trénovať svoje psychomotorické schopnosti formou hry.

Tento projekt však stál päťcifernú sumu. A tu opäť ukázala svoje veľké srdce spoločnosť SLOVCLEAN, ktorá neváhala a zafinancovala celý projekt. *„Teší nás, že sme sa mohli stať súčasťou ďalšieho prelomového projektu nadácie. Veríme, že aj vďaka našej finančnej pomoci uľahčíme detským pacientom pobyt v nemocnici, priebeh nie vždy príjemných vyšetrení a v neposlednom rade pomôžeme dobehnúť zameškané vo vývoji pre ťažké ochorenia srdiečka, a to za pomoci najmodernejších technológií s výnimočnými terapeutickými výsledkami,"* povedal Ing. Marian Lalik, generálny riaditeľ spoločnosti SLOVCLEAN.

Aby toho nebolo málo, onedlho prišiel ďalší projekt, ktorý detičkám s chorým srdcom mení život mimo nemocnice k lepšiemu. **Nadácia Detského kardiocentra založila v Bratislave, Banskej Bystrici a Trenčíne športový klub „Srdiečko". Pretože aj deti s ochorením srdca môžu športovať.**

Deti s vrodeným alebo získaným ochorením srdca možnosť športovať veľakrát nedostanú. Dôvodom je obava o zdravotný stav dieťaťa. Stále viac výskumov však ukazuje potrebu väčšiny detí so srdcovými problémami absolvovať určitú formu cvičenia. Športová aktivita môže zvýšiť výkonnosť srdca a všeobecne pomôcť cirkulácii krvi v tele. Môže tiež znížiť počet infekcií. Na tento projekt bolo však najprv potrebné zohnať financie. Pri našich pravidelných stretnutiach so spoločnosťou SLOVCLEAN sme sa dohodli, že sa finančne zapoja aj do tohto potrebného projektu.

Nadácia DKC si veľmi váži toto dlhoročné partnerstvo, vďaka ktorému môžeme pomáhať tým najzraniteľnejším. Nedávno sa stali tiež súčasťou najnovšieho projektu Nadácie DKC „Adoptuj si postieľku". Hovorí sa, že niektoré veci vysvetlí len srdce. Aj naša dlhoročná spolupráca je presne o tom.

J. J.

Tlačová konferencia k virtuálnym okuliarom v DKC

Prvý finančný príspevok od SLOVCLEAN pred 8.rokmi

Virtuálne okuliare používané v Detskom kardiocentre

Edukačný projekt Žijem naplno

Virtuálne okuliare využívané v rámci projektu Žijem naplno

Sociálna pomoc pre pacientov Detského kardiocentra: 2.časť

V predchádzajúcom článku o sociálnej pomoci sme sa venovali najmä praktickým a finančným formám pomoci. V pokračovaní sa pozrieme bližšie na to, akým spôsobom požiadať o kúpeľnú liečbu a tiež na fungovanie Integratívneho centra priamo v Detskom Kardiocentre.

Kúpeľná liečba je doplnková liečba, môže vám ju predpísať lekár a v prípade, že splníte zákonom stanovené podmienky, zdravotná poisťovňa ju preplatí čiastočne alebo v plnom rozsahu. Jednou z podmienok je, že navštevujete odborníka aspoň raz za pol roka a dodržiavate predpísanú liečbu. Keď chcete požiadať o bezplatnú kúpeľnú liečbu, pri chronických ochoreniach tak môžete urobiť 1x ročne. Po operačnom zákroku je možné kúpeľnú liečbu absolvovať do 6 mesiacov od samotného zákroku.

Čo treba urobiť, ak chcete, aby vaše dieťa absolvovalo kúpeľnú liečbu? Postup je v podstate veľmi jednoduchý. V zmysle zákona kúpeľnú liečbu navrhuje a vypisuje pacientov lekár - špecialista v danom odbore alebo pediater na základe nálezu špecialistu na príslušnom tlačive (Návrh na kúpeľnú starostlivosť). Toto tlačivo možno vytlačiť z webovej stránky zdravotnej poisťovne alebo ho predtým vypísať priamo v počítači. K tomuto návrhu lekár podľa indikačného zoznamu pre konkrétnu diagnózu priloží potrebné výsledky vyšetrení s uvedením ich dátumu (nesmú byť staršie ako 3 mesiace) a prípadné odporúčania. Zoznam kúpeľných zariadení je spravidla uvedený na stránkach jednotlivých zdravotných poisťovní. K návrhu je možné pripojiť aj informáciu o potrebe sprievodcu v odôvodnených prípadoch (ŤZP pacient vyžadujúci pomoc a sprevádzanie pri kúpeľnej liečbe, detská kúpeľná liečba do 3 rokov).

V návrhu možno požiadať poisťovňu o čiastočnú úhradu za sprievodcu. Takto vyplnené tlačivo spolu s prílohami (všetky potrebné vyjadrenia k zdravotnému stavu poistenca) treba zaslať na príslušnú adresu svojej zdravotnej poisťovne, resp. podať v podateľni zdravotnej poisťovne. Ak ide o žiadosť na kúpeľnú liečbu po operačnom zákroku, pamätajte na to, že návrh na kúpeľnú liečbu musí byť do zdravotnej poisťovne doručený najneskôr šesť týždňov pred uplynutím doby indikácie, čiže od doby, kedy ubehne pol roka od zákroku. Poisťovňa posúdi nárok na kúpeľnú liečbu spravidla do 30 dní a zašle vám vyrozumenie. Ak sú splnené všetky zákonné požiadavky, poisťovňa liečbu schvaľuje.

Rodič môže v kúpeľoch zvyčajne doprevádzať dieťa do 3 rokov, potom sa už posudzuje každý prípad zvlášť. O sprievod treba požiadať poisťovňu, kde je poistené jeho dieťa. Ak mu poisťovňa vyhovie, prepláca len náklady na ubytovanie. Stravu a prípadné procedúry už uhrádza rodič. Matka (alebo otec) má nárok na PN, tú vypíše buď všeobecný lekár alebo ošetrujúci lekár z kúpeľov. Kúpeľná liečba sa našim pacientom poskytuje v kúpeľoch Bardejov, ktoré sa zameriavajú aj na liečbu chorôb obehovej sústavy.

Počas hospitalizácie ste sa určite stretli či už s našou psychologičkou Mgr. Denisou Paksi (Marcinechovou) alebo so mnou, sociálnou terapeutkou Majkou.

Mohli ste byť odporučení do **Integratívneho centra** do ambulancie k MUDr. Valachovičovej alebo PaeDr. Stupkovej, PhD.

MUDr. Valachovičová - Neurológ/Rehabilitačný lekár

Ordinuje u nás v Detskom Kardiocentre každý štvrtok. Môžete sa objednať buď telefonicky alebo emailom (pozn. všetky kontakty nájdete na konci článku.) U pani doktorky môžete konzultovať, ale taktiež prísť na vyšetrenie a po vyšetrení absolvovať špeciálne individuálne rehabilitácie u nás v NÚSCH a.s. S vašim dieťaťom budete v sledovaní a stav sa bude pravidelne prehodnocovať. Pravidelné rehabilitácie v NÚSCH a.s. je možné využívať najmä, ak bývate v blízkosti Bratislavy. To však neznamená, že ak nebývate v okolí Bratislavy, nemôžete prísť na vyšetrenie k pani doktorke, dvere ordinácie na 2. poschodí DKC sú otvorené pre každého nášho pacienta. Ak bývate ďaleko, pani doktorka urobí pacientovi rehabilitačné vyšetrenie s odporúčaním a vy následne môžete požiadať o rehabilitácie vo vašom okolí. Pani doktorka vyšetruje našich pacientov od veku 0 rokov až do prekladu do dospelej časti nášho ústavu.

PaeDr. Monika Stupková, PhD. - Liečebný pedagóg

V ambulancii liečebnej pedagogiky Integratívneho centra sa pani doktorka venuje diagnostike a stimulácii vývinu detí po operáciách srdca. Vychádza z aktuálneho stavu dieťaťa, z jeho potrieb a tiež zo záujmov. V práci využíva prvky liečebnopedagogických terapií, využíva hudbu, pohyb, rôzne tvorivé činnosti, tiež didaktické pomôcky. Rodičom dáva odporúčania, ako môžu s dieťaťom „pracovať“ v domácom prostredí. Ak nemôže dieťa dochádzať na stimuláciu, snaží sa sieťovať odborníkov v mieste ich bydliska alebo v jeho blízkosti. Keďže sa problematike rodín detí s vrodenými ochoreniami srdca venuje viac ako 20 rokov a má psychoterapeutické vzdelania, snaží sa pomáhať rodičom v ich trápení, bolestiach, strachoch a neistotách ohľadom výchovy detí.

Mgr. Denisa Paksi - Psychológ

V rámci psychologickej ambulancie v Integratívnom centre poskytujeme dve základné služby, a to psychodiagnostické a terapeutické. U pacientov s vrodenými chybami srdca sa zameriavame na vyšetrenie psychomotorického vývinu detí do 3,5 roka. Pri starších deťoch poskytujeme psychodiagnostické vyšetrenie intelektových schopností, kognitívnych funkcií, posúdenie aktuálneho psychického prežívania dieťaťa, prípadné posúdenie prítomnosti porúch pozornosti a hyperaktivity, či autistických rysov. V rámci terapeutických služieb poskytujeme terapiu hrou (pre deti od 3 do 11 rokov), pre staršie deti, adolescentov a ich rodičov ponúkame podporné poradenstvo, nácvik relaxačných metód, psychoedukáciu či bazálnu psychoterapiu zameranú na aktuálne ťažkosti.

Naša ponuka je pestrá, neváhajte kontaktovať odborníkov v Integratívnom centre Detského kardiocentra. Kontaktný formulár sa nachádza na internetovej stránke Detského kardiocentra, v sekcii pre rodičov a podpriečinku - Integratívne centrum.

Rovnako môžete použiť telefonický a emailový kontakt:

MUDr. Iveta Valachovičová
email: iveta.valachovicova@nusch.sk
Telefónne číslo - vždy vo štvrtok - 02/59320191

PaeDr. Monika Stupková, PhD.
email: monika.stupkova@nusch.sk
alebo kontaktný formulár cez stránku DKC

Mgr. Denisa Paksi - *denisa.paksi@nusch.sk*
alebo kontaktný formulár cez stránku DKC

Mária Bokorová
Sociálny terapeut DKC,
NÚSCH, a.s.

pre naše detičky

Úloha pre teba:
Napíš nám do Nadácie DKC, čím by si chcel/a byť, keď budeš veľký/á, nakresli k tomu obrázok a pošli na ***info@nadaciadkc.sk*** do 30.11.2024. Na troch vyžrebovaných čaká pekná výhra.

Malá Myška

Ochorela myška malá, doktora si
zavolala a pán doktor – múdra hlava-
dobré liečky myške dáva.

Prišli zhora, prišli zdola, pozrieť
myšku, či je chorá.
Keď videli zaplakali, s ťažkým
srdcom odchádzali.

No myška sa vyliečila, len chvostí-
kom zatočila, celý deň sa potom
smiala a veselo tancovala….

Ďakujeme za podporu

PARTNERI

ČSOB NADÁCIA

slovclean VŠETKO V PORIADKU

NEUMAHR

365 invest

Finportal

NADÁCIA MARKÍZA

NADÁCIA J&T

MAYFLOWER RETAIL CONSULTING & DEVELOPMENT

NADÁCIA VÚB | 20 ROKOV DÁVAME NA VÁS

AstraZeneca

NOVARTIS

Mediálni partneri

radio best fm

cafe news

ta3

Redakčná rada:
PhDr. Mária Kadlečíková - riaditeľka Nadácie DKC
doc. MUDr. Ľubica Kováčiková, PhD. - predsedníčka Správnej rady Nadácie DKC
Šéfredaktorka: Mgr. art. Jana Juríková, Grafika: Peter Jurík, Tlačiareň: NEUMAHR

Možnosti podpory Nadácie Detského kardiocentra

Finančný príspevok
Finančný príspevok môžete zasielať bankovým prevodom alebo priamym vkladom na číslo účtu Nadácie Detského kardiocentra:
ČSOB banka
IBAN: SK25 7500 0000 0040 1896 0147

Podpora priamo cez platobnú bránu
Na našom webe ***www.nadaciadkc.sk*** nájdete možnosť podpory nadácie prostredníctvom platobnej brány. Na stránke nadácie kliknete na ikonu CHCEM POMÔCŤ. Objaví sa vám ako možnosť prispieť na účet nadácie a nižšie možnosť podporiť nadáciu prostredníctvom platobnej brány. Stačí zadať sumu, vyplniť meno a email a automaticky vás to presmeruje na platbu.

Platobný terminál v Detskom kardiocentre
V ambulantnej časti Detského kardiocentra je umiestnený platobný terminál, ktorý slúži na podporu Nadácie DKC. Každý, kto má záujem prispieť nadácii akoukoľvek čiastkou, môže tak urobiť prostredníctvom spomínaného terminálu, ktorý sa nachádza pri prebúdzacej miestnosti a informačných tabuliach nadácie.

2% z dane
Na webovej stránke ***www.nadaciadkc.sk*** nájdete jednoduchý postup pre venovanie 2% z daní a tiež predvyplnené tlačivo s údajmi Nadácie Detského kardiocentra.

Shell ClubSmart body pre Nadáciu DKC
Pri využívaní služieb čerpacích staníc SHELL môžete zbierať Shell ClubSmart body, ktoré potom môžete venovať Nadácii Detského kardiocentra. Najlepšou a najefektívnejšou možnosťou je mať v mobile aplikáciu SHELL, prostredníctvom ktorej môžete darovať body jednoduchým spôsobom.

Verejná zbierka
Zaslaním prázdnej SMS správy na číslo 872 v sieťach všetkých telekomunikačných operátorov môžete tiež podporiť Nadáciu Detského kardiocentra. Cena jednej SMS správy je 2 € a získané finančné prostriedky vo výške 100% z ceny SMS správy, odvedú operátori na účet verejnej zbierky nadácie.

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí nás podporujú, či už jednorazovo alebo pravidelne. Vážime si každý príspevok od vás.

www.nadaciadkc.sk

Sídlo: Nadácia Detského kardiocentra
Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava
Kancelária: Nadácia Detského kardiocentra
Hotel BRATISLAVA, Seberíniho 9, 821 03 Bratislava
IČO: 30813026
DIČ: 2020866540

srdiecko@nadaciadkc.sk

Nadácia Detského kardiocentra

nadaciadkc

Údaje o vydavateľovi: Nadácia Detského kardiocentra, Pod Krásnou hôrkou 1, 833 48 Bratislava,
Evidenčné číslo: EV 5967/21, Periodicita vydávania: 3x v roku, Dátum vydania: 31. 10. 2024, Poradové číslo: 3/2024
Ročník vydávania: 4. ročník, Cena: nepredajné, ISSN: 2729-8302

Keď dočítate, časopis nevyhadzujte, posuňte ho ďalej.